

Baggrund og motivering for Lægeforeningens bestyrelses ændringsforslag til Lægeforeningens vedtægter

1. Baggrund

Lægeforeningens bestyrelse har besluttet at fremsætte en række ændringsforslag til Lægeforeningens vedtægter, som bl.a. understøtter og fremmer demokratiet i Lægeforeningen. Det drejer sig om ændringsforslag til følgende pkt. i Lægeforeningens vedtægter;

Pkt. 2. Formål (pkt. 2.1)

Pkt. 6. Optagelse (pkt. 6.5, 6.6 og 6.7 (ny))

Pkt. 11. Repræsentantskabet (pkt. 11.2, 11.3 (ny), 11.4 (ny) og 11.5 (ny))

Pkt. 12. Indkaldelse (pkt. 12.2)

Pkt. 18. Bestyrelsens møder (pkt. 18.3).

Pkt. 11 om repræsentantskabet, pkt. 12 om indkaldelse og pkt. 18 om bestyrelsens møder fremlægges som ét samlet forslag.

Lægeforeningens vedtægter blev i 2008 ændret væsentligt; en ændring som havde betydning for både Lægeforeningens demokratiske funktion og dens sammenhængskraft. Ændringerne, der blev opnået enighed om, var i hovedtræk:

- De 17 lægekredsforeninger blev til 5 regioner.
- Der blev indført en definition af ”forhandlingsberettigede foreninger” og anvist i vedtægterne, hvordan en forhandlingsberettigede forening kan oprettes.
- De pensionerede læger og ikke-erhvervsaktive læger samt de udenlandske læger blev alene medlemmer af Lægeforeningen.
- Lægeforeningens repræsentantskab blev begrænset til 109 medlemmer, hvoraf 1 fra Grønland og 1 fra Færøerne.
- Hovedbestyrelsen blev til Lægeforeningens bestyrelse, og formændene for de forhandlingsberettigede foreninger blev født medlem, hvorefter bestyrelsen blev udvidet til 10 medlemmer.
- Der indførtes bestemmelser om, at et medlem af bestyrelsen kunne begære afstemning i bestyrelsen, og bestemmelser om fordelingen af stemmeandele.

Vedtægterne har ikke undergået andet end småændringer i de forløbne år.

Siden 2008 er der sket et betydeligt skift i størrelsesforholdet mellem de forhandlingsberettigede foreninger og Foreningen af Pensionerede Læger. Det forøgede optag på medicinstudiet, den forøgede gruppe af ældre læger, den manglende tilpasning af videreuddannelseskapaleteten til behovet, og regionernes tilbageholdenhed med at oprette overlægestillinger, har medført, at især Foreningen af Pensionerede Læger og Yngre Læger er vokset.

Fremskrives udviklingen under bestemte forudsætninger, viser fremskrivningen, at der er ret stor sandsynlighed for, at især Yngre Læger vil nærme sig 50 pct. af medlemmerne og om nogle år omfatte mere end halvdelen af foreningens medlemmer – i hvert fald i en periode.

Lægeforeningens bestyrelse besluttede bl.a. på denne baggrund i 2020, at der skulle ses nærmere på konsekvenserne for udviklingen i de demokratiske beslutningsprocesser i Lægeforeningen. Til at understøtte bestyrelsens beslutninger, blev der nedsat et Demokratiudvalg, som bl.a. fik input til sit arbejde fra en workshop på Lægemødet 2021.

Foreningen af Pensionerede Læger fremsatte på Lægemødet 2020 et forslag om ændringer til Lægeforeningens vedtægter, der afspejler, at de i dag er en forening. Forslaget opnåede ikke de nødvendige 2/3, hvorfor forslaget faldt. Lægeforeningens bestyrelse besluttede efterfølgende, at området skulle behandles i Demokratiudvalget.

Lægeforeningens bestyrelse har på møder i efteråret 2021 og januar 2022 drøftet afrapporterinden fra Demokratiudvalget, som på flere områder har været konkrete anbefalinger, mens udvalget på andre områder ikke har kunnet komme med konkrete anbefalinger, men har indstillet, at Lægeforeningens bestyrelse arbejdede videre med emnet og i den sammenhæng inddrog udvalgets drøftelser. Bestyrelsens drøftelser har mundet ud i de ændringsforslag, der i dag fremsættes, jf. punkterne i indledningen.

Lægeforeningens bestyrelse ønsker med de foreslåede ændringsforslag at sikre, at Lægeforeningens organisatoriske strukturer også i fremtiden fremstår demokratiske og sikrer foreningens sammenhængskraft, så Lægeforeningen også fremover har en stærk sundhedspolitisk stemme.

Bestyrelsen ønsker med de foreslåede bestemmelser bl.a. at understøtte og fremme demokratiet i foreningen. Det sker bl.a. ved at fremsætte ændringsforslag, der skaber mere synlighed omkring medlemmer af repræsentantskabet, tidligere opgørelse af repræsentationen og tidligere indkaldelse til Lægemødet. Ændringsforslagene vil også bidrage til at skabe transparens i foreningen.

Nedenfor er motivationen for de enkelte ændringsforslag beskrevet, og derudover henvises til ”motivation for ændringsforslag”, som er beskrevet i de respektive skematiske oversigter over de konkrete ændringsforslag.

2. Motivation for de enkelte ændringsforslag

2.1 Pkt. 2 Formål (pkt. 2.1)

Lægeforeningen fremsætter ændringsforslag til ændringer i pkt. 2 om Lægeforeningens formål. Bestyrelsen ønsker med forslaget at modernisere bestemmelsen, så den understøtter lægers ansvar, standens samlede ansvar og ansvaret overfor befolkningen mhp. at understøtte og signalere sammenhængskraft i foreningen.

2.2 Pkt. 6 Optagelse (pkt. 6.5, 6.6 og 6.7)

Lægeforeningens bestyrelse ønsker med ændringsforslag til pkt. 6 om optagelse at anerkende, at Foreningen af Pensionerede Læger i dag er en realitet, og at de derfor indskrives i Lægeforeningens vedtægter. Den nuværende bestemmelse om, at ”pensionister og andre ikke-erhvervsaktive medlemmer kan oprette en forening...” (nuværende pkt. 6.5) er for længst sket, da foreningen blev oprettet som en selvstændig forening tilbage i 2010.

Praksis i dag er, at pensionerede og ikke-erhvervsaktive medlemmers direkte tilhørsforhold til Lægeforeningen gør, at de automatisk bliver tilknyttet Foreningen af Pensionerede Læger, når de overgår fra at være erhvervsaktive til at være ikke-erhvervsaktive forudsat, at de opfylder

indtægtskravet (indtægt under dagpengegrænsen). Dette fremgår også af Foreningen af Pensionerede Lægers egne vedtægter, som er godkendt af Lægeforeningens bestyrelse.

Derfor foreslås en bestemmelse om, at pensionister og andre ikke-erhvervsaktive medlemmer henføres til Foreningen af Pensionerede Læger, når de opfylder betingelserne herfor, jf. ændringsforslag til pkt. 6.6. Der er med den foreslåede bestemmelse ikke lagt op til ændringer i, hvornår et medlem anses for at være pensionist/ikke-erhvervsaktiv vs. erhvervsaktiv.

Samtidig indføres en ny bestemmelse i pkt. 6.7 om, at hvis pensionister og andre ikke-erhvervsaktive ikke ønsker medlemskab af Foreningen af Pensionerede Læger, afgøres sagen af Lægeforeningen. I motivationen til forslaget fremgår det, at det er tilsigtet, at afgørelsen træffes administrativt, og ikke i Lægeforeningens bestyrelse. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i pkt. 6.6, og giver således mulighed for medlemmerne (pensionister og andre ikke-erhvervsaktive) at ønske sig friholdt for medlemskab af Foreningen af Pensionerede Læger. Det har ikke betydning for medlemsfordele eller -vilkår, om der er medlemskab af Foreningen af Pensionerede Læger eller ej.

For så vidt angår de erhvervsaktive medlemmer af de forhandlingsberettigede foreninger, er der i Lægeforeningens vedtægter i dag (gældende pkt. 6.6) en lignende bestemmelse dog således, at uenighed om medlemmets placering afgøres af bestyrelsen. Bestemmelsen i gældende pkt. 6.6 foreslås ændret til pkt. 6.5, da bestemmelsen omhandler placeringen af erhvervsaktive medlemmer indenfor de forhandlingsberettigede foreninger.

2.3 Pkt. 11 Repræsentantskabet (pkt. 11.2, 11.3, 11.4 og 11.5)

Bestyrelsen fremsætter ændringsforslag til pkt. 11 om repræsentantskabet, herunder hvordan sammensætningen af repræsentantskabet fremover skal være. Bestyrelsen finder det væsentligt, at den mindste forhandlingsberettigede forenings antal repræsentanter i repræsentantskabet altid er større end antallet af pensionister og andre-ikke erhvervsaktives repræsentanter.

Bestyrelsen foreslår derfor, at pensionister og andre ikke-erhvervsaktive fremover får et fast antal repræsentanter (11 repræsentanter) i repræsentantskabet, uanset deres størrelse. Det er det antal repræsentanter, som pensionister- og andre ikke-erhvervsaktive havde på det seneste Lægemøde i 2021, hvor der var valgt 3 repræsentanter i Region Hovedstaden og 2 repræsentanter i de øvrige regioner.

Samtidig foreslås det, at en forhandlingsberettigede forenings repræsentation altid skal være større end det antal repræsentanter, som pensionister og andre ikke-erhvervsaktive har. Bestemmelsen medfører derfor, at en forhandlingsberettiget forening altid mindst har 12 repræsentanter i repræsentantskabet.

Som nævnt indledningsvis ønsker bestyrelsen, at understøtte og fremme demokratiet i foreningen bl.a. ved at skabe mere synlighed om repræsentantskabet overfor medlemmerne og derved give medlemmerne mulighed for at komme i dialog med repræsentanterne bl.a. forud for og mellem Lægemøderne. Derfor fremsættes et ændringsforslag, der understøtter, at repræsentantskabet opgøres tidligere end i dag, jf. forslag til nyt pkt. 11.3. Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med pkt. 12.2, hvor indkaldelse til Lægemødet foreslås at ske tidligere end i dag.

I dag opgøres fordelingen af repræsentanterne mellem de forhandlingsberettigede foreninger og pensionister og ikke-erhvervsaktive en måned forud for Lægemødet. Det er efter bestyrelsens opfattelse alt for sent, da det "forsinker" processen med at indkalde de valgte repræsentanter til Lægemødet og at kunne offentliggøre, hvem der er medlem af repræsentantskabet, men også i forhold til medlemsdemokratiet. I stedet foreslår Lægeforeningens bestyrelse, at opgørelsen af repræsentationen sker medio januar – mere præcist pr. 10. januar eller første hverdag derefter. Tidspunkter er fastsat ud fra, at administrationen først i det nye år med sikkerhed skal kunne nå at udarbejde opgørelsen.

Lægeforeningens bestyrelse finder det vigtigt for foreningens demokrati, at foreningens højeste myndighed, repræsentantskabet, er synlig over for medlemmerne. Det er med til at skabe transparens i foreningen og gøre det lettere for medlemmerne at finde en repræsentant. Derfor foreslås med et nyt pkt. 11.5, at repræsentantskabet offentliggøres over for foreningens medlemmer senest pr. 1. marts eller første hverdag derefter. Lægeforeningens vedtægter har ikke tidligere haft bestemmelser om offentliggørelse af repræsentantskabet.

2.4 Pkt. 12 Indkaldelse (pkt. 12.2)

Lægeforeningens bestyrelse finder det vigtigt, at repræsentantskabets medlemmer så tidligt som muligt orienteres om tid, sted og den foreløbige dagsorden for Lægemødet. Derfor foreslås en bestemmelse i pkt. 12.2 om, at indkaldelsen sker med mindst 10 ugers varsel mod i dag mindst 1 måneds varsel. Hensigten er også, at repræsentanterne skal have mulighed for at drøfte indhold med medlemmerne.

Bestemmelsens skal ses i sammenhæng med det foreslåede pkt. 11.3 om tidligere opgørelse. En tidligere opgørelse, vil alt andet lige også gøre det muligt at indkalde de konkrete repræsentanter tidligere.

2.5 Pkt. 18 Bestyrelsens møder (pkt. 18.3)

Bestyrelsen tilstræber at træffe beslutning i enighed uden afstemninger. Det er indskrevet i bestyrelsens forretningsorden og understøtter den måde, som bestyrelsen fungerer på. Det er bestyrelsens opfattelse, at det er vigtigt at have en bestemmelse i vedtægterne, som sikrer, at beslutninger altid kan træffes på en demokratisk måde. Derfor ønsker bestyrelsen med ændringsforslaget til pkt. 18.3 at fastholde muligheden for, at bestyrelsen kan træffe beslutning med brug af stemmevægte. Bestemmelsen har været brugt én gang, hvilket var i 2012.

Bestyrelsen finder det vigtigt, at beslutningsprocessen i bestyrelsen opleves demokratisk og sikrer, at en forening ikke, alene på grund af sin størrelse, kan beslutte, hvad der skal gælde. Derfor foreslås det i bestemmelsen, at for at beslutningen skal have gyldighed, skal mindst halvdelen af stemmerne og mindst to af de forhandlingsberettigede foreningers stemmevægte støtte beslutningen.

Samtidig ændres opgørelsestidspunktet af stemmer til 10. januar eller første hverdag derefter, som er samme tidspunkt som i pkt. 11.3 om opgørelsestidspunkt for fordelingen af repræsentanter.

Der er med bestemmelsen ikke ændret i, hvordan fordelingen af stemmer sker, hvem stemmerne tilfalder, eller hvilke medlemmer af bestyrelsen, der kan begære afstemning med stemmevægte.

Andre ændringsforslag

Udover ovennævnte ændringsforslag vedlægger Lægeforeningens bestyrelse ændringsforslag til pkt. 7 Rettigheder og Pligter (pkt. 7.8), som ikke har indholdsmæssig sammenhæng med ovennævnte punkter.

